Yeshayah, Week 9: Chapter 6 -The Throne: Three Views

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

The Role of this Vision: Three Theories (continued)

1. Radak to Yeshayah 6:9-10

יש מפרשים שמעו וראו לשון צווי כמשמעו, וכן השמן, וזה דין ומשפט מאת הקל יתברך כשירצה החוטא לחטוא הקב"ה מונע ממנו דרכי התשובה עד שיקבל עונשו, וכן נאמר בפרעה... ויש לפרש שמעו וראו צווי במקום איתן, כאלו אמר תשמעו ותראו...

Some explain "Listen" "See" as commands, as they sound, and so, too, "Fatten". This is Divine judgment and punishment; when a sinner wishes to sin, Gd keeps the paths of repentance from him until he is punished, as is said regarding Pharaoh... And one could explain "Listen" and "See" as ongoing 'commands', like "You will hear" "You will see"...

2. Abarbanel to Yeshayah 6

הכוונה הכוללת בנבואה הזאת היא להגיד מראה עליונים שראה הנביא מסדר המציאות וחלקיו והיה זה כדי להודיעו רוממות הש"י ומעלתו ושפלות פרטיות השגחתו בעניני בני אדם כי בזה היה טעות עוזיהו כשזרחה הצרעת במצחו, ולפי שגם בני דורו היו נכשלים באותו מינות ייעד הקב"ה על עונשם. The general intent of this prophecy is to tell of the celestial vision the prophet saw, the order of existence and its parts, to inform him of the exaltedness of Gd and His stature, and the low and specific character of His supervision of human affairs. This was Uziahu's error when he received tzara'at, and because his generation also stumbled in that heresy, Gd warned of their punishment.

3. Rabbi Mordechai Breuer, נבואתו הראשונה של ישעיהו, http://www.daat.ac.il/daat/tanach/achronim/yeshayau.htm נבואתו ישעיהו, החיות ואת אופני הקודש המתלווים לשכינה, וכך ראה את ד' בלוויית משרתיו ובמעמד כל פמליא של מעלה. אולם כל המראה הזה לא היה דרוש לנבואה שד' ביקש להשמיע, שהרי ד' דיבר רק אל הנביא... ומכאן שהם נתגלו לנביא רק כדי שיראה אותם בעיניו... בחזון מיכיהו הנביא לא בא אלא לשמוע את דבר ד', שנאמר במעמד משרתיו, אבל הוא עצמו לא מילא כל תפקיד במעמד זה... והואיל ומיכיהו לא מילא כל תפקיד במעמד זה, אלא הוא רק בא לשמוע את הדברים שנאמרו שם, היה די שיבוא עם תחילת הדיון, כאשר ד' פתח ואמר את דברו... שונה הדבר בחזון ישעיהו. כאן היה לשרפים רק תפקיד משני בקבלת דברי ד', כי ד' פנה אליהם רק בתחילת דבריו ושאלם "את מי אשלח ומי ילך לנו",

שונה הדבר בחזון ישעיהו. כאן היה לשרפים רק תפקיד משני בקבלת דברי ד', כי ד' פנה אליהם רק בתחילת דבריו ושאלם "את מי אשלח ומי ילך לנו", אך מכאן ואילך שוב אין השרפים נזכרים בחזון זה... והואיל והתשובה לשאלת ד' ניתנה על ידי ישעיהו, הרי הדעת הנותנת שהשאלה הייתה מכוונת גם אליו... והואיל והיה זה רצון ד' שגם ישעיהו יצטרף אל השרפים העומדים שם "ממעל לו", לא היה ישעיהו יכול לבוא לשם רק בשעת פתיחת הדיון, אלא היה עליו להיות שם עוד לפני כן, כאשר השרפים מתכוננים לשמוע את דבר ד'...

ועל פי הדברים האלה נוכל להגדיר כך את היחס שבין הנביאים שזכו לראות את ד': יחזקאל היה דומה לבן כפר שבא לראות את פמליית המלך, ואילו מיכיהו וישעיהו היו שניהם דומים לבן כרך שבא לראות את המלך במועצת שריו. אלא שמיכיהו בא כאדם מן החוץ המבקש רק לשמוע מה יצווה המלך לשריו, ואילו ישעיהו בא כאדם המבקש להצטרף בעצמו אל מועצת השרים ולשמוע את דבר המלך כאחד מהם.

In Yechezkel's vision, the prophet merited to see the Chayot and the Ofanei haKodesh which escort the Shechinah, and so he saw Gd escorted by His servants, in the gathering of the Heavenly host. But this entire vision was not necessary for the prophecy Gd wished to publicize, for Gd spoke only to the prophet [and not the angels]... So they were revealed to the prophet only so that he would see them with his eyes...

In the vision of Michayahu the prophet, he was there only to hear the Divine word, stated before His servants, but he did not personally fill any role in this gathering... And since Michayahu did not fill any role in this gathering, rather he only came to hear that which was said there, it sufficed for him to come for the start of the discussion ["judgment"], when Gd began to speak...

It was different with Yeshayah's vision. Here, the *seraphim* only played a secondary role to the receipt of the word of Gd, for Gd turned to them only in the beginning of His speech, asking them, "Whom shall I send, and who shall go," but from then on the *seraphim* are not mentioned in this vision... And since the answer to Gd's question was given via Yeshayah, it is logical to think that the question was intended for him, too... And since Gd wanted Yeshayah to join the *seraphim* which stood there "above Him," Yeshayah could not enter only with the start of the discussion, but he needed to be there beforehand, when the *seraphim* were preparing to hear the word of Gd...

Based on this, we can define thus the relationship between the prophets who merited to see Gd: Yechezkel was like a villager who saw the king's forces, while Michayahu and Yeshayah were both like city-dwellers who came to see the king with his council of nobles. But Michayahu entered as an outsider who wants only to hear what the king orders his nobles, while Yeshayah was like one who wants to join the council of nobles, and hear the king's words as one of them.

- 4. On trial Kings I 22; Job 1; Daniel 7
- 5. Rashi to Kings I 22:19

These were to the right and these were to the left; those to the right argued for merit, those to the left argued for guilt.

6. Radak to Yeshayah 6:5

ופירוש "טמא שפתים" הראשון סגור שפתים... ר"ל כי חשב בעצמו עון שלא הקדיש הקל עם כחות השרפים כי לא נתן לו רשות לדבר עד שהגיע המלאך הרצפה אל פיו. והנראה בעיני כי לפיכך זכר טומאת שפתים ולא טומאת הגוף...

The meaning of the first "of impure lips" was "sealed lips"... Meaning, he thought he was guilty for not sanctifying Gd with the forces of *seraphim*, for he had not been permitted to speak until the malach touched the *ritzpah* to his mouth. To me, this is why he mentioned "impure lips" and not an impure body...

7. Rashi to Yeshayah 6:1

:ראיתיו יושב על כסא בשמים ורגליו בהיכל הדום מרגלותיו בבית המקדש לדון על עוזיה שבא ליטול כתר כהונה: I saw Him sitting on a throne in the heavens, with His feet in the Sanctuary, His footstool in the Beit haMikdash, to judge Uziah for taking the crown of priesthood.

Three Ways to Understand Yeshayah 6:3-7

8. Radak to Yeshayah 6:4

וראה גם כן שהבית נמלא עשן פירוש בית המקדש, ראה במראה הנבואה שהיה מלא עשן כמו שראה אברהם אבינו עליו השלום במראה הנבואה שאמר והנה תנור עשן ולפיד אש... זה היה משל על חרון האף על ישראל...

And he also saw the house filled with smoke, meaning the Beit haMikdash. He saw prophetically that it was filled with smoke, as our patriarch Avraham saw a prophetic vision, "And behold, a smoking furnace and torch of flame"... This was a metaphor for anger against Israel...

9. Abarbanel to Yeshayah 6:5

נדמתי, רוצה לומר שנמשכתי בענין עוזיהו אחרי הדמיון והעולה על רוחי ולא כפי האמת, כי לא הייתי יודע מחשבותיו ומצפוני לבבו, ולכן הייתי אני בענין עונשו איש טמא שפתים, ולא אני בלבד כי גם כל העם היו מגמגמים על זה.

Nidmeiti – I was drawn by Uziahu after the dimyon and what came to my mind, and not the truth, because I didn't know his thoughts and the secrets of his heart and therefore I was also subject to his punishment as one of impure lips – and not only me, but also the entire nation was uncertain about this.

10. Talmud, Yoma 53a

נתן בה עיקר מעלה עשן, היה מתמר ועולה כמקל עד שמגיע לשמי קורה. כיון שהגיע לשמי קורה ממשמש ויורד בכותלים עד שנתמלא הבית עשן שנאמר "והבית ימלא עשן."

He added root of *maaleh ashan*, and it produced a pillar which rose like a stick until it reached the ceiling. When it reached the ceiling, it spread and descended the walls, until the house was filled with smoke, as in "And the house was filled with smoke."

11. Rabbi Mordechai Breuer, נבואתו הראשונה של ישעיהו

הואיל וכבר נצטרף ישעיהו לשורת מלאכי ד', חייב הוא להצטרף גם לשירתם. אך הנה הוא איש טמא שפתיים היושב בתוך עם טמא שפתיים, וכאשר עיניו רואות את "המלך ד' צבקות" אין שפתיו ראויות לומר קדושה לפניו.

אולם אפשר שישעיהו הזכיר את טומאת שפתיו גם לצורך ענין אחר... הנה הוא איש טמא שפתיים ובתוך עם טמא שפתיים הוא יושב, ואיך יבטא בשפתיו את נבואת ד'...

Since Yeshayah had already joined the line of *malachim* of Gd, he was also obligated to join their song. But he was a person of impure lips in the midst of a nation of impure lips, and when his eyes saw "The King, Gd, Master of Multitudes," his lips were unworthy of reciting *Kedushah* before Him.

But perhaps Yeshayah mentioned the impurity of his lips for another purpose... He was a man of impure lips, in the midst of a nation of impure lips, and how could his lips express Divine prophecy...

Imagery of Yeshayah 6:3-7

12. Talmud, Yevamot 49b

"ואראה את ד'" כדתניא כל הנביאים נסתכלו באספקלריא שאינה מאירה, משה רבינו נסתכל באספקלריא המאירה.

"And I saw Gd" – As it is taught, "All of the prophets looked through an unilluminated lens, Moshe Rabbeinu looked through an illuminated lens."

13. Malbim to Yeshayah 6:1

. העצם הנשגב לא יושג בעין בשר, והראיה הנאמרת פה היא ראיית השכל והשגה בלבד.

The lofty entity cannot be grasped with an eye of flesh; "seeing" here is only intellectual sight and perception.

14. Radak to Yeshayah 6:2

וקראם שרפים לפי שראה במראה הנבואה בדמות אש שורף וזה לגלות עון הדור שהיו חייבים כליה:

He called them *seraphim* because he saw an image of burning fire in his prophecy, revealing the generation's sin, which deserved destruction.

15. Abarbanel to Yeshayah 6:2

....ם ההם.... על פשיטותם במשל היסודות, כי כמו שיסוד האש הוא הפשוט והעליון שבכולם, ככה הנמצאים ההם....

He called them *seraphim* to indicate their simplicity in the metaphor of elements; as the Fire element is the most simple and elevated of all of them, so these separate entities...

16. Radak to Yeshayah 6:4

כתוב בסדר עולם "עמוס נתנבא לפני הרעש שנאמר שנתים לפני הרעש, ישעיהו נתנבא בימי הרעש היינו הוא דאמר 'וינועו אמות הסיפים מקול הקורא."" ובדרש עוד כי אותו יום שנכנס עזיהו להיכל להקטיר היה הרעש, ואמת הוא כי הרעש היה בימי עזיהו...

Seder Olam says: "Amos prophesied before the earthquake, as it says, 'Two years before the earthquake.' Yeshayah prophesied at the time of the earthquake, as it says, 'And the posts of the door shook from the voice of the one who called.'" In another midrash: The earthquake was on the day when Uziahu entered the Sanctuary to burn incense. In truth, that earthquake was in the days of Uziahu...

17. Rabbis Yoel bin Nun and Benny Lau, כצפרים עפות pg. 84

כניסתו של מלך אשור לאזור הרעידה את האזור כאותו רעש, שאחריו שוב לא היה שום דבר דומה למה שהיה קודם לכן.
The entry of the King of Assyria into the region shook the region like that earthquake, and afterward nothing was the same as it had been beforehand.

18. Talmud, Shabbat 119b

".סל המתפלל בערב שבת ואומר ויכלו שני מלאכי השרת המלוין לו לאדם מניחין ידיהן על ראשו ואומרים לו "וסר עונך וחטאתך תכפר."

For all who pray on Friday and say Vayechulu, the two ministering malachim which escort a person place their hands on his head and say to him, "And your guilt will leave you, and your sin will be atoned."

19. Talmud, Berachot 57a

הרואה שעורים בחלום סרו עונותיו שנאמר וסר עונך וחטאתך תכפר. אמר רבי זירא אנא לא סלקי מבבל לארץ ישראל עד דחזאי שערי בחלמא. If one sees (barley kernels) se'orim in a dream, his sins leave (sar), as in, "And your guilt will leave you, and your sin will be atoned." Rabbi Zeira said: I did not leave Bavel for Israel until I saw barley kernels in a dream.

20. Talmud, Yevamot 49b

מנשה הרג את ישעיה... אתיוה לארזא ונסרוה, כי מטא להדי פומא נח נפשיה משום דאמר "ובתוך עם טמא שפתים אנכי יושב." Menasheh killed Yeshayah. Rava said: He judged him and executed him... [Menasheh] brought the tree and cut it up; when he reached the mouth, [Yeshayah] died, for he said, "I dwell in a nation of impure lips."

Yeshayah's First Message

21. Abarbanel to Yeshayah 6:1

היה הקב"ה חפץ להודיע את ישראל שיתיאשו מהתשועה ולא תשאר להם עוד תקוה ותוחלת כי אין רפואה למכתם, ולכן היה אומר כאדם המתיעץ עם פמליא שלו את מי אשלח לעשות זה השליחות, וישעיהו השיבו הנני שלחני, רוצה לומר לי יאות לעשות השליחות הזה יותר מנביא אחר לפי שאני התריתי בהם פעמים רבות ולא שמעו בקולי

22. Rabbi Mordechai Breuer, נבואתו הראשונה של ישעיהו

ישעיהו לא שינה כלל ממנהג הנביאים האחרים, כי הצד השוה שבכל הנביאים שסירבו לנבואה, שהם תלו את סירובם בחוסר כשרונם לדבר, והם ניאותו ללכת בשליחות ד' רק אחרי שהוסר המכשול הזה... וכל הדברים האלה נתקיימו גם בישעיהו. בתחילה הוא התלונן על טומאת שפתיו... אך משטוהרו שפתיו מטומאתו, כבר הוסר המכשול הזה...